

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การคาดประมาณจำนวนประชากรไทยของสถาบันประชากรศาสตร์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2534 พบว่าประเทศไทยจะมีประชากรทั้งหมดประมาณ 58.8 ล้านคน ร้อยละ 20 เป็นประชากรที่มีอายุระหว่าง 15 - 24 ปี ซึ่งมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นปีละ 2 แสนคน และจากรายงานการประเพณีแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529) ได้คาดประมาณว่าในปีพ.ศ. 2534 จะมีประชากรกลุ่มอายุ 15 - 24 ปี ร้อยละ 61.8 ที่ไม่ได้อยู่ในระบบโรงเรียน (อันทา นพฤฒ และคณะ, 2533, หน้า 75) กลุ่มเยาวชนที่ไม่อยู่ในระบบโรงเรียนจำนวนหนึ่งจะเป็นผู้ที่พึงจบการศึกษาภาคบังคับ ทำให้มีความรู้และประสบการณ์น้อย อีกทั้งกำลังเข้าสู่วัยรุ่นซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจและอารมณ์มากกว่าวัยอื่น ๆ ร่างกายมีการผลิตฮอร์โมนเพศชายโดยต่อมไร้ท่อ ฮอร์โมนเพศจะทำให้ลักษณะทางเพศของชาย หญิงเจริญและปรากฏชัดเจน สามารถที่จะให้กำเนิดบุตรได้และยังเป็นแรงผลักดันให้เกิดอารมณ์เพศ จึงพยายามที่จะศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศจากแหล่งต่าง ๆ คือเพื่อน สื่อมวลชน และอื่น ๆ เพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็น ประกอบกับวัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องการอิสระ มีเอกลักษณ์ของตนเอง ประกอบกับสภาพสังคมปัจจุบันทำให้ แบบแผนพฤติกรรมทางเพศมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่มีความอิสระเสรีเพิ่มมากขึ้น มีสถานเริงรมย์เพิ่มมากขึ้น วัยรุ่นอาจใช้ตัวเองเป็นเครื่องทดลองวัยรุ่นบางส่วนมาจากครอบครัวที่มีสภาพไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาการในด้านต่าง ๆ และมีความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ จึงอาจถูกชักจูงหรือทำให้มีการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง อันทา นพฤฒ และคณะ (2533, หน้า 77) ได้รายงานการสำรวจปัญหาเกี่ยวกับเยาวชน ในปี พ.ศ. 2527 ว่ามีเยาวชนที่เป็นเกย์ไทยประเภทเด็ดขาดจำนวน 28,683 คน คิดเป็นร้อยละ 48 ของจำนวนเกย์ไทยประเภทเด็ดขาดทั้งหมดและเยาวชนอายุ 15 - 26 ปี ประกอบอาชีพบริการทางเพศ ถึงร้อยละ 74 ของจำนวนผู้ประกอบอาชีพบริการทางเพศทั้งหมด นอกจากนี้การปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องเสี่ยงต่อการมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม ทำให้เกิดปัญหา

สังคม ได้แก่ อาชญากรรมทางเพศ การตั้งครุภรณ์อกสมรส การทำแท้งผิดกฎหมาย การติดโรคทางเพศสัมพันธ์ เช่น โรคเอดส์ เป็นต้น (กองอนามัยครอบครัวกระทรวงสาธารณสุข, 2533, หน้า 1)

ลักษณะ โดยทั่วไปของสังคมไทย เรื่องเพศถูกกำหนดว่าเป็นสิ่งน่าละอายทำให้สถาบันครอบครัวมีบทบาทน้อยและผู้ใหญ่ในสังคมบางกลุ่มมีความคิดเห็นที่ไม่ควรสอนเพศศึกษาให้วัยรุ่นในสถานศึกษา ดังนั้นการพัฒนาทางเพศและการปฏิบัติตนของวัยรุ่น จึงขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ได้แก่ ความกดดันภายในจิตใจตนเอง ครอบครัว บุคลิกภาพ ความรู้เรื่องเพศและศีลธรรมจรรยา จากการศึกษาเกี่ยวกับวัยรุ่นจำนวน 851 คน ในกลุ่มเศรษฐกิจสังคมต่ำของกรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ. 2529 พบว่าประมาณร้อยละ 30 ของกลุ่มวัยรุ่นอายุ 13 - 20 ปี ที่มีการศึกษาเพียงระดับ ป.1 - ป.4 มีความรู้จำกัดเกี่ยวกับเรื่องเพศและปัญหาทางเพศรวมทั้งการโรคและการให้กำเนิดเด็ก (เพ็ญศรี พิชัยสินธิ์ และคณะ, 2529, หน้า 109) จากรายงานประจำปี พ.ศ. 2532 ของกรมควบคุมโรคติดต่อกระทรวงสาธารณสุข พบว่ากลุ่มอายุ 20 - 24 ปี มีอัตราการป่วยด้วยกามโรคสูงถึงร้อยละ 35.6 รองลงมา ได้แก่ อายุ 15 - 19 ปี มีอัตราการป่วยร้อยละ 23.2 และจากรายงานการศึกษาของริค ปีโตซา และคณะเกี่ยวกับพฤติกรรมป้องกันตนเองจากโรคที่เกิดจากเพศสัมพันธ์ในกลุ่มวัยรุ่น พบว่า กลุ่มวัยรุ่นทั้งหญิงและชายเริ่มมีเพศสัมพันธ์เมื่ออายุ 19 ปี อุบัติการณ์การเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ พบสูงในกลุ่มวัยรุ่นและร้อยละ 32 ของกลุ่มที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคเอดส์ มีอายุ ระหว่าง 20 - 29 ปี (Rick Pitosa, et.al. 1991, pp. 463 - 464) การศึกษาของชวันชม สกนธวัฒน์ และคณะ เกี่ยวกับการตั้งครุภรณ์และแท้งบุตรของวัยรุ่น (2529, หน้า 87) พบว่า มีนักเรียนหญิงตั้งครุภรณ์และทำแท้งถึงร้อยละ 10.6 จากจำนวนนักเรียนหญิงทั้งหมด 259 คน

ดังที่กล่าวมาจะเห็นว่าปัญหาหรือผลกระทบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการมีเพศสัมพันธ์เนื่องจากการขาดความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องของวัยรุ่นก่อให้เกิดปัญหาแก่ตนเอง ครอบครัว ทั้งยังมีผลกระทบต่อเนื่องถึงการมีครอบครัวและบุตรต่อไปในอนาคต

ดังนั้นปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศจึงเป็นปัญหาสำคัญมากประการหนึ่งของวัยรุ่น ซึ่งวัยรุ่นมีความต้องการที่จะได้รับความช่วยเหลือเพื่อให้มีความเข้าใจในถึงคุณค่าที่แท้จริงของชีวิต เข้าใจแนวทางในการแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างแรงผลักดันทางเพศ และคุณค่าทางด้านศีลธรรมในสังคม การให้ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาอย่างพอเพียง ในกลุ่มวัยรุ่นจะเป็นการสนองความต้องการของวัยรุ่น ทำให้มีการปรับปรุงตัวที่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิต ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ทำให้มีความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมที่ดีในเรื่องเพศ มีศีลธรรมจรรยาที่ดีในเรื่องเพศ รวมทั้งเป็นการลดปัญหาครอบครัวและปัญหาสังคมอันมีสาเหตุเนื่องมาจากการมีความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในเรื่องเพศ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้และการปฏิบัติตน เกี่ยวกับเพศศึกษาของวัยรุ่น โดยเลือกศึกษาจากนักศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน จังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากเป็นกลุ่มวัยรุ่นที่มีได้ อยู่ในระบบโรงเรียนและได้จบการศึกษาภาคบังคับแล้ว ซึ่งกลุ่มวัยรุ่นนี้จะได้รับความรู้เรื่อง เพศศึกษาในวิชาสุขศึกษาของหลักสูตรประโยคประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 และจากหลักสูตร การศึกษาออกโรงเรียนสายสามัญระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แต่เมื่อนพิจารณาถึงลักษณะการดำรง ชีวิตของกลุ่มวัยรุ่นจะพบว่าต้องพึ่งตนเองแบบผู้ใหญ่ในด้านการศึกษาหาความรู้ การดำรงชีวิต อยู่ในสังคมและการดูแลตนเอง สิ่งเหล่านี้จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างความรู้และการปฏิบัติตน เกี่ยวกับเพศศึกษาของนักศึกษาดังกล่าว ซึ่งผลการศึกษาใน ครั้งนี้จะ เป็นข้อมูลพื้นฐานสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาเด็กและ เยาวชน โดยเฉพาะในการวางแผนงานการให้สุขศึกษา การปรับปรุงหลักสูตรเพศศึกษาของ สถาบันการศึกษา ทั้งในและนอกระบบโรงเรียนรวมทั้งการจัดทำแผนงานกิจกรรมต่าง ๆ ตาม โครงการของทางกรมแพทย์และสาธารณสุขที่จะแก้ปัญหา หรือป้องกันการเกิดปัญหาพฤติกรรม ทางเพศในกลุ่มวัยรุ่นได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และการปฏิบัติตน เกี่ยวกับเพศศึกษาของนักศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน จังหวัดเชียงใหม่

สมมติฐานของการวิจัย

นักศึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาดีจะมีการปฏิบัติตนเกี่ยวกับเพศศึกษาถูกต้องมากกว่านักศึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาไม่ดี

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาเฉพาะความรู้และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับเพศศึกษาของนักศึกษาทั้งชายและหญิงที่เป็นโสด มีอายุระหว่าง 15-24 ปี ที่ศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียน จังหวัดเชียงใหม่

คำจำกัดความในการวิจัย

ความรู้ คือ การรับรู้เรื่องราวเกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริง และความคิดรวบยอด เกี่ยวกับเพศศึกษา ซึ่งเน้นความสามารถในการจำและความเข้าใจ ทำให้มีความรู้ในสิ่งนั้น ๆ โดยผ่านกระบวนการของเหตุและผล

การปฏิบัติ คือ การกระทำขั้นสุดท้ายของบุคคลที่แสดงออกและสังเกตได้ เกี่ยวกับเพศศึกษาหรืออาจเป็นกิจกรรมหรือการกระทำที่ล่าช้า คือ บุคคลไม่ได้ปฏิบัติทันทีแต่คาดคะเนว่าอาจจะปฏิบัติในโอกาสต่อไป

เพศศึกษา คือ เป็นกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศ พฤติกรรมทางเพศ เพื่อก่อให้เกิดพฤติกรรมที่ดีและสามารถแก้ปัญหาชีวิต เกี่ยวกับเรื่องเพศได้

ความรู้และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับเพศศึกษา คือ ความรู้และการปฏิบัติตนในเรื่องเพศ ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้และการปฏิบัติตนทั่วไปเกี่ยวกับเพศ ด้านชีววิทยา ด้านสุขวิทยา ด้านจิตวิทยาและด้านสังคมวิทยา ซึ่งแต่ละด้านประกอบด้วยเรื่องต่อไปนี้

1. ความรู้และการปฏิบัติตนทั่วไปเกี่ยวกับเรื่องเพศ ประกอบด้วย ความหมาย ประโยชน์ของการเรียนเพศศึกษาและการปฏิบัติตนทั่วไปเกี่ยวกับเพศศึกษา
2. ด้านชีววิทยาเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับกายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยาของระบบสืบพันธุ์เพศชายและหญิง ประกอบด้วย โครงสร้างและหน้าที่ของอวัยวะที่สำคัญในระบบสืบพันธุ์ของเพศชายและหญิง พัฒนาการทางเพศด้านร่างกาย ระบบสืบพันธุ์ การปฏิสนธิ การตั้งครรภ์ การมีประจำเดือน การตั้งครรภ์และการคุมกำเนิด
3. ด้านสุขวิทยาเป็นเรื่องเกี่ยวกับสุขภาพ การระวังรักษาร่างกายให้ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บหรือความผิดปกติทางเพศ ประกอบด้วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้แก่ โรค

ตนเองใน โรคซิฟิลิส โรคเอดส์ การป้องกันการเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และสุขปฏิบัติเกี่ยวกับอวัยวะเพศชายและหญิง

4. ด้านจิตวิทยาเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับจิตใจและอารมณ์ ประกอบด้วย การพัฒนาการทางเพศทางด้านจิตใจ การปฏิบัติตนเพื่อป้องกันการเกิดปัญหาทางด้านจิตใจและอารมณ์

5. ด้านสังคมวิทยาเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับพฤติกรรมทางสังคม การปรับตัว ความประพฤติกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของสังคม ประกอบด้วยพัฒนาการทางเพศด้านสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ การปรับตัว การวางตัวต่อเพศตรงข้ามและการมีเพศสัมพันธ์

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาทั้งชายและหญิง อายุระหว่าง 15 - 24 ปี ที่เป็นโสด และเป็นกลุ่มเรียนทางไกลที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2535 ในสังกัดของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดเชียงใหม่

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. เป็นแนวทางในการวางนโยบายและจัดแผนการศึกษา ให้ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา แก่เยาวชนและประชากรในระบบและนอกระบบการศึกษา

2. เป็นแนวทางในการวางแผนงานโครงการ เพื่อให้บริการคำปรึกษาและแนะนำสำหรับสถาบัน องค์การที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน ทั้งภาครัฐและเอกชน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved